

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 29.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 6 an 10 cor.
 pe 1/4 an 5 cor.
 pe o lună 2 cor.

Nr. de Duminică pe an 4 cor.
 Pentru România și străinătate pe an
 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 29

INSERTIUNILE:

de un gir garsond: prima dată 14
 bani; a doua oară 12 bani; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicare.

Astfel abonamentele, cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat

Scrisori retracate nu se primesc.

Sovinismul la — paroxism.

În toamna trecută directorul ziarului nostru a scos de sub tipar, în București, o lucrare statistică: *Românii din statul ungar*. Cititorii «Tribunei» cunosc cuprinsul ei din resumatul ce am publicat, după-cum își vor aduce aminte și de aprecierile favorabile ce presa din București a făcut asupra cărții. Cartea n'au putut-o însă primi numărșii amici și cunoscuți cari au dorit-o, pentru-că îndată ce a sosit la Arad primul transport, oficiul vamal de aici a trimis cartea «la minister», care să cerceteze dacă nu cum-va cuprinde «agitație». Ear ministerul de ce e minister, de ce are înființată o secție a naționalităților, dacă nu să descopere agitație până și în Tatăl nostru, dacă acesta se rostește — românește?!...

Nu ni-a putut deci surprinde cătuși de puțin citind mai zilele trecute ordinațiunea ministerială prin care cărții d-lui Russu i-se detrage debitul postal și oficiile vamale și postale sunt avizate «să trateze acest op ca pe tipăriturile oprite»...

De ce să fie Rusia singurul stat european în care se practică cea mai neghioabă cenzură? De ce ministri maghiari să nu mântue și ei — patria, confiscând ori-ce carte mai de seamă scrisă în altă limbă de cât cea maghiară?... Nu poate să scape îndeosebi cartea scrisă de un «agitator notoric», deși tot ce cuprinde se întemeiază pe date statistice oficiale maghiare!

Ear ca să-și încaseze cuvenitele laude dela «poporul singur alcătuitor», guvernul a

pus în mișcare «biourul de informațiuni» din ministerul de interne, ș'acesta a inundat presa maghiară cu articole cari presintă cartea d-lui Russu mai primejdioasă de cât dinamita... Prin urmare și meritele guvernului vigilant cu atât mai mari!

Se înțelege, nu s'au lăsat păcălite toate ziarele. Cele aproape de guvern s'au întrecut însă. Astfel «Magyar Szó» (dela 24 Martie) scriind despre oprirea cărții d-lui Russu, zice:

„In cartea sa autorul s'a ocupat, din punct de vedere ultraist, cu numărul Românilor din statul ungar, cu relațiunile lor politice, confessionale, culturale, familiare și economice, dânduși silința să dovedească îndeosebi aceea, că Ungurii vor să desnaționalizeze pe Români, cu toate mijloacele forțate, în tendința asta a lor se isbesc însă de rezistența de rasă a Românilor, rezistență atât de pronunțată, că se întâmplă ca Românii să romanizeze zilnic pe Ungurii din satele românești. In dezvoltările cărții sale pe Russu Pa condus antipatia cea mai fanatică și ura față de tot ce este maghiar. Cel mai rușinos lucru pentru Russu — ca cetățean ungar și membru al parlamentului — e că dezvoltările singuraticelor capitole le scoate în relief întemeindu-se pe... cărți nu numai pot seduce ușor și schimba opinia publică a străinătății și îndeosebi a României față de stările generale și politice ale Ungariei, dar și să cultive în sufletul Românilor ura cea mai selbatică, îndeosebi însă în Românii din România cari nu cunosc organizarea noastră de stat și politică și căror ne-a prezentat ca pe niște despoitori de drepturi și tirani neîmpăcați ai Românilor.

„Cartea lui Russu pe lângă că cultivă ura de rasă, apoi a mai fost scrisă și în interesul organizării activității pornite astă-toamnă sub masca adunărilor de protestare împotriva pro-

iectului de lege al ministrului Berzeviczy. Aceasta se dovedește și prin faptul că — în interesul alegerilor — în prima jumătate a cărții sale Russu dă tabele statistice în cari arată numărul Românilor comună de comună și face comparație numerică față de Ungurii din acele comune, ajungând la concluzia că Români pot candida în 45 cercuri electorale. E fapt și adevărat, că această lucrare alui Russu, adusă în Ungaria pe ascuns, a înlesnit mult activitatea comitetului executiv dela Sibiu a partidului național, dându-i indicațiuni precise privitoare la numărul Românilor din diferite cercuri. Aceasta au recunoscut-o bucuros și însuși candidații de deputați naționaliști. Ear ziarele din București au scris coloane întregi despre cartea lui Russu, laudând-o și presintând-o ca pe o lucrare epocală menită să ajute realizarea tendințelor ultraiste naționale...

Aceste tendințe sunt: să ne cunoaștem situația în statul ungar, — căci cartea d-lui Russu aceasta a avut-o în vedere. Politica nu face pe nici o pagină din cele 330, dar din cifre — repetăm încă odată: *luate din statisticele oficiale maghiare* — trage cuvenitele concluziuni. Intre aceste da, este și concluzia, că *maghiarizarea între Români în statul ungar singurul neam care bilanțul acestor din urmă 40 ani îl încheiem cu câștig, ș'anume romanisând sate maghiare resfirate printre noi.*

Aceasta o constată însă cercetările și statisticele întocmite de ministerul maghiar și dacă celor dela Budapesta nu le vine la socoteală ca Românii să alle aceasta, poftescă și desființeze oficiul statistic și ori-ce cercetare pe acest teren ar trebui oprită: altfel zău, noi vom ști totdeauna cum stăm și de ce trebuie să ne păzim.

Academia Română.

— Raport asupra lucrărilor făcute în 1904—1905. —

Domnilor Colegi!

Academia Română intră în ultimul an al deceniului a IV-lea dela întemeierea ei. Printr'o minunată coincidență, începuturile ei stau alături cu deschiderea erei celei mai fericite din viața patriei noastre. Iată de ce, urmărind mersul acestei instituțiuni, gândul se îndreptează neapărat spre timpul în care provedința, în nemărginita ei îngrijire, a luminat mintea poporului român spre o rodnică muncă, prin care s'a așezat pe tronul României o dinastie aparținând uneia din cele mai puternice Case domnitore din Europa.

Din acel moment o transformare uimitoare s'a făcut în țara românească dela Dunărea de jos: astăzi statul român, cu rost în lume, pășeste înainte cu siguranță în dezvoltarea sa sub conducerea înțeleptului și viteazului nostru Rege Carol I, întemeietorul Regatului României.

Academia Română are o parte însemnată în progresul făcut și tot ea va purta și în viitor sarcina de a reprezenta înaintarea culturală a neamului românesc.

În această situațiune, simțim cu toții cât de strinsă e legătura dintre Dinastie și națiune, căci între factorii cei mai însemnați cari au sprijinit activitatea Academiei stau membrii Familiei Regale în frunte cu Regele Carol, Augustul Protector și Președinte de onoare al Academiei, ca pildă vie a unei munci neobosite și statornice.

Ne-am îndeplinit deci o înaltă datorie de conștiință, când, cu ocaziunea ședinței festive din 2 Iulie 1904 pentru celebrarea a 400 de ani dela

moartea lui Ștefan-cel-Mare, Academia a adresat Majestății Sale o telegramă de omagiu și recunoștință pentru dragostea și interesul cu care călăuzește și ajută silințele noastre.

Alături de M. S. Regele, colaborind cu succes neîntrecut la promovarea culturii naționale, stă prea grațioasa noastră Regină care, prin numărșoasele scrieri, a dus renumele neamului românesc până în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. Cu mândrie privim și la ceilalți membrii ai Dinastiei, cari urmăresc cu viu interes lucrările noastre. Nutrim speranțe bine întemeiate pentru tinerele mlădițe ale Familiei Regale și am fost adânc mișcați că, din fragedă vîrstă, atențiunea A. S. R. Principelui Carol a fost îndreptată spre căile dezvoltării noastre culturale și că în inima sa a fost deșteptat simțământul strinsei legături ce va avea odată cu Academia și care s'a arătat prin trimiterea celor două plante, Aronicum barcense și Goodyera repens, necunoscute în flora noastră și recoltate de A. S. R.

I. Membrii Academiei.

Anul acesta Academia a suferit mari și dure roase pierderi. In cursul numai a unei săptămâni au răposat colegii nostri: Dr. Iacob Felix, General St. Fălcoianu și Nicolau Ionescu, ear mai înainte cu câteva luni, membrul corespondent G. I. Ionescu-Gion.

Dr. Iacob Felix a început din viață la 19 Ianuarie în vîrstă de 73 ani. Dl Președinte, aducând la cunoștința Academiei, în ziua de 21 Ian., această tristă veste, a ținut o călduroasă cuvântare despre meritele răposatului. Ședința s'a ridicat în semn de doliu, membrii au mers în corpore spre a asista la ceremonia înmormântării,

ear dl Dr. G. I. Istrati a rostit o cuvântare la mormântul răposatului.

Dr. Iacob Felix a fost ales membru al Academiei în Secțiunea științifică, la 30 Iunie 1879. El și-a consacrat toate puterile vieții pentru știință și cu deosebire pentru învățământul medical, și și-a creat titluri neșterse la recunoștința noastră. Dr. Felix a fost întemeietorul științei igienei în Regatul României, luminoasele prelegeri pe cari le-a făcut la Facultatea de medicină, unde a profesat dela înființarea ei, nu cuprindeau numai norme teoretice, ci și povețe practice și folositoare. Osebit de aceasta, găsindu-se un timp îndelungat în fruntea serviciului medical, ca medic primar al Capitalei și ca Director general al serviciului sanitar al Statului, avusese deseori prilejul de a pune în aplicație teoriile. Preceptele ce el a răspândit și munca sa cinstită și fără preget au adus îmbunătățiri simțitoare în serviciul igienic și au revărsat multă binefacere asupra populației Capitalei și a țării întregi. Toată viața Doctorului Felix e caracterizată printr'un devotament neîntrecut pentru binele obștesc. El a reprezentat cu multă demnitate țara la diferite congrese de igienă și demografie, la Berlin, Dresda, Geneva, Veneția și Viena, făcând cu această ocazie interesante comunicări despre starea igienei la noi. Cestiunea care a preocupat mult pe Dr. Felix a fost pelagra, asupra căreia a publicat mai multe memorii și comunicări științifice. Din numărșoasele scrieri ale sale, semnalăm aci: Apele de băut ale Bucureștilor (1864) Tractat de igiena publică și poliție sanitară (1870 până la 1888), Rapoartele consiliului de igienă și de salubritate publică al orașului București, pe 1868, 1869, 1875, 1876, 1877, 1870 1881, 1883,

Că în carte se cultivă ura, este neadevăr sfruntat și s'a scris numai ca să scuze ori să motiveze ucazul căzăcesc al liberalului guvern din Budapesta.

Mandatul lui Nicolae Șerban — nimic! Al doilea senat a Curiei reg. sub prezidiul lui Vavrik Béla, a nimicit mandatul lui Nicolae Șerban din cercul Arpașului-de-jos, atacat de contra-candidatul său naționalist Octavian Vasu. Sentența Curiei e textual următoarea:

In numele Majestații Sale Regelui! Alegea de deputat dietal, ținută în cercul Arpașului-de-jos, la 26 Ianuar 1905, unde Dr. Nicolae Șerban a fost declarat de deputat ales, pe temeiul art. de lege XV. § 3. p. 23 se declară de nimicită și Szabó Károly președintele alegerii se obligă sub urmarea execuțiunii, ca împreună cu spesele de 12 cor. 90 fil. în decurs de 15 zile să plătească suma 912 cor. 90 fil., petenților.

In motivarea sentinței, Curia zice că află de documentat faptul că președintele Szabó Károly a suspendat alegerea pe timp de peste două ceasuri, ceea-ce este în contra legii și motiv de nimicire absolut. A aflat-o aceasta documentată din procesele-verbale, luate de președintele alegerii și comisiunile de votizare, din care reese că președintele a intrerupt votizarea la 4 ore 55 minute și a continuat-o numai după 7 ore 5 minute. S'a constatat și acea că Șerban era atunci în minoritate. Procedura aceasta a președintelui alegerii este cu atât mai proprie pentru nimicirea alegerii, cu cât art. de lege XXIII, §. 80 și art. de lege XV. §. 3. prelinind hotărît, ca suspendarea votizării poate dura cel mult două ceasuri și ori-cât de mică prolongire a acestui termen, drept urmare este violare de lege.

Curia va transpune sentința prezidentului Dietei.

Președintele petenților a fost Dr. Tit Babeș.

Mandatul dela Oena. Se știe că mandatul lui Markbreit Gyula din Oena, câștigat — o secret public — licitând peste posesorul vechiu Ilamory, a fost atacat la Curie de către alegătorii lui Dr. Aurel Cosma, prin Dr. Aurel Cornel Iancu avocat în Arad. Pertractarea excepțiunilor este pusă pe 12 April.

Fug șoarecii... Ca și șoarecii de pe corabia ce se cufundă, așa fug în toate părțile din odinioară atât de populatul club liberal. Azi unul mâne altul, caută pretext de fugă. Până

ce i-a mai ținut speranța, puteau fi încă ținuți în olaltă, în măsură însă ce aceasta dispăre, se răresc și șirele falnicei falange liberale... Az mâne rămâne bietul Podmaniczky singur, cu busturile puternicilor de pe vremuri buimăcite și ele de golul ce s'a făcut în juru-le...

Eri a eșit din partid Fogarassy Zsigmond deputatul cercului Halmi.

„Zeit“ din Viena e informat, că-s cu'n picior afară următorii: Csekonic Gyula, baronu Révay Simon, Pattjárszky Elek, Sziklay Ede și alții.

PROBLEMUL AUSTRIAC.

»Revista idealistă« în ultimul număr publică studiul, ce-l reproducem mî la vale, față de ale cărui amănunte jirește ne avem rezervele noastre.

Problema austro-ungar e problema, ce a stărnit cele mai deosebite prorociri. Unit prevestesc Austriei un sfîrșit apropiat, alții cred că ea este chemată încă multă vreme să exercite o influență precumpănitoare asupra politicei europene și că va și prin autoritatea dinastiei Habsburgilor să fie unite la olaltă diferitele naționalități ce soartea le-a pus sub dominațiunea vechiului ei sceptra. Ca să putem alege între aceste păreri n'avem decât să aruncăm o privire asupra situațiunei actuale din Austro-Ungaria și vom vedea imediat cât de mari sunt progresele săvîrșite de naționalități în direcția unei vieți neatîrnate și unui ideal național.

Acum un pătrar de veac abia, Austria era o putere destul de tare pentru a cărmui diferitele naționalități, pentru a înăbuși aspirațiunile lor și pentru a le impune autoritatea și limba ei. Germanismul era caracteristica întregii organizațiuni administrative și politice și se simteau că minoritatea germană din munții înalți și frumoși ai Tirolului păstrase toată autoritatea ei. Azi această autoritate este de pretutindeni știrbită și acolo unde n'a fost încă distrusă nu se poate apăra decât prin lupte grele și prin sforțări desperate.

În Ungaria, nu numai că prin instituirea dualismului dela 1867, autoritatea germană a devenit o autoritate absolut nominală. Se poate spune, că mai ales de doi

ani de zile toată viața politică a Ungariei este concentrată în jurul chestiunei autonomiei desăvîrșite a regatului Stului Ștefan. Desbaterile vii, la care opoziția a recurs când a văzut, că nu poate asigura Ungariei o armată neatîrnată, în sfîrșit, rezultatul ultimilor alegeri, care a dat isbînda partidului independent și faptul, că constituirea ministerului se prelungește de alăta vreme fără sorți de reușită, fiind-că partidul independent ajuns un partid de guvernămînt voește să impună împăratului un program, care tinde să nimiciească ultimele rămășițe ale suprematiei elementului german, — toate aceste dove-desc, cât de mult a decăzut puterea Austriei și cât de puține mai însemna în peste jumătate din cuprisul monarhiei Habsburgilor. Nu e vorbă, poate că Ungaria să fie în t.ate acestea victima unei iluzii, se poate, că orbită de un patriotism prea îngîmfat națiunea maghiară să uite că redusă la propriile ei puteri, devine un stat de mîna a doua, căci numără mai multe naționalități străine, decât elemente maghiare. Dar oare faptul, că Ungaria reușește să se increadă atât de mult în puteriile ei și să nesocotească Austria până acolo încât să uite, că dinsei și prestigiului ei îi datorește puterea prin care ține în jug alătea naționalități, nu este dovada cea mai bună a slăbiciunei austriece și a influenței ce a pierdut cabinetul din Viena?

În Boemia influența elementului german decrește asemenea cu pași repezi. Guvernul din Viena în fața progreselor naționale ale cehilor a trebuit necontenit să dea înapoi, să recunoască dreptul cehilor de a vorbi limba lor în școală și judecătoria. Și dacă aceste privilegii au stărnit adevărate furtuni în Reichsraht, dacă indeosebi ordonanța limbilor a Contelui Badenii a provocat o adevărată furie în rîndurile pangermaniste, ele nu au putut nici să micșoreze puterea cehilor, nici să întărească dominațiunea Austriacă.

Cehii nu au putut să obtie încă ca Unguri un dualism, fiindcă nu sunt în destul de bine organizați și fiind-că sunt prea de curînd treziți la o adevărată viață națională, dar în schimb puterea lor mai ales de când

Rapoartele generale despre igiena publică și despre serviciul sanitar a Regatului României, pe 1890, 1892, 1894, 1895, 1896, 1897 apoi interesante lucrări, prezentate ca memorii la Academia: Istoria Igienei în România în sec. XIX și starea ei la începutul sec. XX; Igiena școlară, Igiena școlară, Igiena laptelui; ear dorința sinceră de a face binele se vede din scrierile sale de vulgarizare, din cari cităm: Creșterea copiilor — Instrucțiuni populare pentru mame (1882), Despre prevenirea tuberculozei (1889), Povește despre hrana țaranului (1901), Povește despre păstrarea (1902), Laptele (1904) Medicul poporului.

Generalul St. Fălcoianu s'a stins în ziua de 22 Ianuarie. Immormântarea s'a făcut la 25 Ian. Membrii Academiei au asistat în corpore, ear dl St. C. Hepites a rostit discursul funebru, și în ședința dela 28 Ianuarie dl Președinte a ținut o elogiaasă cuvîntare în amintirea răposatului. Generalul Fălcoianu fusese ales membru al Academiei la 13 Septembrie 1876 și făcea parte din Secțiunea științifică. Dănsul a ocupat însemnate demnități atât civile cât și militare. Posedând studii temeinice de Stat major din Franța și-a creat încă dela început o situație înaltă în serviciul armatei, și a fost Colonel în războiul pentru independență. Lucrările științifice ale Generalului Fălcoianu au fost de natură practică. Astfel a fost cestiunea cotitulul vaselor, despre care a publicat: Instrucțiuni și Explicări (1873 și 1880). Literatura militară a îmbogățit-o cu: Istoria războiului din 1877—78 — Curs profesat la școala de războiu (1895) și Istoricul războiului din 1877—78 — Participarea României la acest războiu, în 3 tomuri, (1888—89).

În ziua de 24 Ianuarie, când în întreaga țară se sărbătorea aniversarea Unirii, un nou do-liu a lovit Academia, prin moartea bătrânului scriitor și luptător pentru această sfîntă Unire, Nicolae Ionescu. Dănsul și-a dat sfîrșitul la moșioara sa Bradu din județul Roman unde zăcea de mai multă vreme slăbit de boală și de bătrînețe. La ceremonia înmormântării Academia a fost reprezentată prin colegii P. Poni și A. Naum, ear ședința dela 28 Ianuarie, dl Președinte I. Kallinderu și dl Gr. G. Tocilescu au ținut cuvîntări în memoria răposatului. Regretatul nostru coleg era unul dintre cei mai vechi membri ai acestei Instituții, numit fiind cu decret domnesc la 2 Iunie 1867. Activitatea cea mai însemnată a lui Nicolae Ionescu s'a dezvoltat în afară de Academia. Mișcarea pentru renegarea țării numără pe Nicolae Ionescu printre cei mai aprigi luptători și cauza națională a găsit într'însul pe unul din cei mai credincioși servitori. În țară și în străinătate a apărut drepturile țării, mai ales în timpul când națiunea a fost chemată a se rosti asupra viitorului ei. El a fost profesor de istorie la Universitatea din Iași și mandatar al țării în cele mai multe legislaturi. Admirator al parlamentarizmului englez, el a ocupat un loc însemnat în dezvoltarea activității parlamentare în România. Inzestrat cu un frumos dar de vorbire, a ilustrat multă vreme tribuna română. I-a fost dat lui Nicolae Ionescu, până la adâncile bătrînețe la cari ajunsese, să participe la cele mai însemnate evenimente ale patriei și să-și spuie cuvîntul său cinstit și plin de sfat în mos în toate cestiunile mai. Analele parlamentare atestă în această privință activitatea sa. În toate împrejurările însă

nu i-a scăpat din vedere stndiul său de predilecție, istoria, căreia îi consacra tot timpul pe care i-l lăsa viața politică. (Va urma).

MELANCOLIE.

Primăvara cea duiosă
A venit, și ne salută!
Bolta-albastră-i luminoasă,
Tot senină și plăcută.

Eară codrul fericit,
Se îmbracă-n manta verde;
Râul cel înzăpăcit
Printre valuri ghiata-și pierde.

Totu-i plin de veselie.
Florile toate 'nfloresc,
Numai eu n'am bucurie
Grijuri grele mă strivesc!

Nici chiar raza aurie
Ce 'ncălzește tot ce-i viu,
Nu îmi face bucurie
Nu, că-mi este tot pustiu!
Pentru mine mîngăere
Nu mai e p'acest pămînt,
Simt, ah simt că de durere.
Merg încet către mormînt.

angermaniștii au intrat în luptă cu dinșii a
cunoscut destul de mult pentru că ei să nu
pe Austriaci să se cărmuiască. Din cauza
strucționismului ceh în Reichsrath și din
cauza compromisurilor, ce guvernul e silit să
cu partidele cehe, toată viața politică a
ustriei a ajuns să fie paralizată. Cine nu
ie, că dacă împăratul n'ar recurge la ve-
ntul paragraf 14 din constituție, de vre-o
ase ani deja Austria nu ar putea nici mă-
r să-și voteze bugetele.

Singurul lucru, care deocamdată mai îm-
pedică curentul ceh de a lua toată desvol-
area de a ajunge la neatrănarea politică a
Boemiei și la emanciparea ei de sub jugul
Austriei, e legea electorală, care este astiel
înlocuită încât asigură elementelor germane
reprezentări mai numeroase decât ele-
mentelor cehe. Dar bine înțeles, că această
ultima piedică nu se va putea împotrivi multă
timp aspirațiilor naționale ale cehilor și
dinșii va avea aceeași soartă pe care de
jumătate de veac au avut-o la Praga
incercările Austriei de a menține o in-
dependență și o întâietate ce îi scăpau. Poate că
Austria se fălește cu Polonia și că susține
acolo a reușit să păstreze neatrănă auto-
ritatea ei. Dar dacă o spune, de sigur că
guvernul din Viena nu crede în trăinicia
acestei autorități, căci el știe mai bine
decât ori cine, cât de mult îl costă supunerea
preațoare și aparentă a Polonezilor austriaci.
Într-adevăr, alianța cu Polonezii a fost nă-
scută de oamenii de stat din Viena, când
au avut nevoie să fie piept Cehilor și să
contrabalansese influența lor în Reichsrath.
Așa că la dreptul vorbind Polonezii sunt
asați în voia lor și pot în Galiția să-și în-
trească naționalitatea cu condiție ca în Reichs-
rath să lupte alături de elementele germane
în privirea elementelor cehe. Iar în ziua în
care Austriacii nu vor mai avea nevoie de
origini polonez, în Galiția va dispărea ori
urmă a supremației germane. (Va urma).

In haos...

— Criza. —

— 3 Aprilie.

În Budapesta e desăvârșit haosul. Baza
compromisului clocită în șirul lung al au-
torităților a fost respinsă în comitetul exe-
cutiv al coaliției, care s'a pus pe punctul
de vedere al intransigenței.

Hotărârile de Sâmbătă a comitetului
coaliției au resturnat întreg planul construit,
singându-se cu el și lumină. Haosul e
deplin...

Comitetul executiv.

Ședința de Sâmbătă a comitetului exe-
cutiv a dat pe față disensiunile din sînul
coaliției. Corifeii cari au pertractat cu Re-
gele și înclină spre moderațiune au rămas
în minoritate față de intransigenți, cari au
insistat cu propunerile lor:

1. Cei ce-au pertractat cu Regele în
privința unui compromis cu suspendarea
chestiilor militare pe două ani, nu se pri-
esc ca mandatarii ai Coaliției;

2. Să se convoace pe 4 Aprilie parla-
mentul și să înceapă discuția unei adrese
cătră Majestatea Sa, prin care să-și rosteas-
că hotărât dorințele.

Cea-ce nu s'a putut deci arangia în-
tre trei-patru, să se aplaneze în forul
plin de patimi al parlamentului? Evident,
haosul se va lărgi mai mult...

Regele pleacă.

Semioficiosul «Magyar Nemzet» anunță
că Regele va pleca cât mai curînd la Viena.
Acasă...

Clubul național.

În vederea convocării parlamentului
pe 4 April, deputații naționaliști Români
vor pleca toți la Budapesta, ca să fie de
față, la evenimentele parlamentare ce sunt
în perspectivă.

Răsboinici.

Eri mai mulți politicieni și-au expus
în presă vederile lor cu privire la criză.
Kossuth e mai conciliant. Dorul vre unui
portofoliu ori prudența e pe partea sa, cine
știe? Fapt e că rămâne aproape singur. Tre-
cere au cei răsboinici. Ugron, Bakonyi,
Barta...

Evenimentele din Rusia.

— Aprilie.

I.

Știrile despre pace sunt în planul prim.
Oficios se anunță, că Roosevelt nu s'a an-
gajat să mijlocească pace între Ruși și Ja-
ponezi.

De pe teatrul războiului veștile sunt tot
mai rare. Nu se știe, de Japonezi au tăiat,
or nu calea de retragere a Rușilor; se svo-
nește însă, că armata rusă e în pericol.

II.

Turburările din Rusia nu vreau de loc
să înceteze. Țăranii, muncitorii, rezerviștii
provoacă nu pe alocurea întâmplări sân-
geroase.

Londra. Luț «Daily Express» i-se te-
legrafează din Petersburg, că poliția a des-
coperit în Reval, tipografia muncitorilor re-
voluționari, a confiscat o mulțime de scrieri,
din ceea-ce se vede, că muncitorii sunt or-
ganizați și în provincie și se pregătește o
apropiată răscoală. Poliția a arestat pe mai
mulți oameni suspecți. Muncitorii au făcut
marș devastări prin fabrici.

Berlin, Din Petersburg se telegrafează,
că turburările inscenate de muncitori în
încă. Nu de mult s'au răscolat muncitorii
de fabrici și în districtele Gostini și Kutnoi,
Miliția a trebuit să recurgă la arme.

Reformarea bisericii ruse.

Petersburg. În 22 luna trecută ar fi
trebuit desbătută în consiliul de miniștri
reforma bisericii ruse. La dorința ministru-
lui președinte metropolitul Antoniu a pre-
sentat proiectul de reforme, după care do-
rințele preoților sunt reformele administra-
tive din secolii 16 și 17. Pobjedonoscev, pro-
curatorul sfântului sinod a referat țarului
că chestia se ține de sinod și nu de consi-
liul de miniștri. Chestia a fost deci trans-
pusă. Pobjedonoscev a afirmat, că ori-ce
formă e imposibilă, sinodul a hotărât însă
contrarul, ca biserica să fie administrată
numai de o persoană. S'a luat decisul, ca
țarul să fie rugat să convoace un sobor, la
care să se aleagă un patriarh.

Rescriptul Țarului.

Petersburg. Oficial. — Printr'un rescript cu
data de 3 Martie trecut Împăratul a instituit, sub
președinția ministrului de interne, o comisiune
specială însărcinată să studieze mijloacele de a
se aduce la îndeplinire voința Țarului, și de a
invita, în acest scop, pe reprezentanții poporului
rusesc, să participe la legiferarea reformelor.

Președintele comisiunii a procedat îndată
la adunarea materialului necesar lucrărilor sale,
dând o atențiune deosebită lucrărilor pregătitoare.

Ministrul de interne a crezut dar necesar să
stabilească mai întâi punctele, să le prezinte con-
siliului de miniștri și să le discute într-o confe-
rință specială conform rescriptului imperial dela
3 Martie.

Adoptând acest mijloc de lucru, toate lu-
crările pregătitoare vor putea fi terminate în
două sau trei luni.

Chestiunea de a se aduce la îndeplinire
voința împăratului ar fi atinsă pe baza conci-
lierii intereselor generale ale statului cu nevoile
locale ale diferitelor ținuturi ale imperiului.

Ministrul de interne a supus această pro-
punere Țarului care a aprobat-o la 16 Martie
trecut.

Materialul de care dispunea ministrul pre-
cum și proiectele diferite prezentate de diverse
personajii și asociațiunii difereau cu totul în pri-
vința bazei problemei de rezolvat și a amănun-
telor ei. Rezulta de aci ca discuția diferitelor pro-
puneri trebuia să ocupe mult, cu cât în această
conferință vor lua parte nu numai reprezentanții gu-
vernului, marii funcționari ai Statului, dar și per-
soane cunoscute pentru activitatea și competența
lor în chestiunea dezvoltării culturale a popula-
țiunii rusești. Din cauza acestor motive, confe-
rința s'ar vedea constrinsă să exprime vederi di-
ferite asupra chestiunilor la ordină zilei.

Răsboiul ruso-japonez.

Petersburg. Generalul Linievici tele-
grafează cu data de 17 că nici o schim-
bare nu s'a produs în situația trupelor.

Inamicul deslășoară o mare activitate
la estul liniei ferate. Ninge continuu, zăpada
e mare.

Petersburg. Oficial. Generalul Khar-
kevici, șeful statului major al primei armate
manciuriene, a fost numit șeful statului ma-
jor superior al generalului Linievici, în lo-
cul generalului Sakaroff.

Generalul baron Stakelberg, coman-
dantul primei armate manciuriene, a fost
numit membru în comitetul Alexandru pen-
tru răniți.

Petersburg. Ziarul «Ruskije Slovo» spune
că se vorbește în sferele înalte de o an-
chetă iminentă asupra evenimentelor din
Extremul-Orient.

Se așteaptă la m u r i r i complete a-
supra evenimentelor și se speră că se va
stabilii adevărul, fără a se ține în seamă
înalta situație a personagiilor în chestiune.

Petersburg. Față cu știrile date de zia-
rul «Times» cum că Rusia și Japonia ar fi
ales pe di Roosevelt ca mediator pentru
pace, că negocierile ar fi început și că os-
tilitățile vor fi suspendate în curînd, Agen-
ția telegrafică din Petersburg declară că nu
se știe nimic la Petesburg în această pri-
vință.

Paris. Se desminte știrea unui ziar en-
glez cum că doctorul Motono, ministrul
Japoniei, ar fi avut, acum, în urmă, între-
vederi particulare cu Delcassé la domi-
ciliul acestuia.

Londra. «Agenția Reuter» află din
Tokio că presa discuta cu violență svonu-
rile de pace venind din Europa și Ame-
rica și exprimă convingerea fermă că Ja-
ponia va continua cu energie operațiunile
militare, fără a se ocupa de discuția eveni-
mentelor din Rusia sau aiurea.

În așteptare, armata și flota continuă
a se pregăti pentru o campanie de mai
mulți ani.

Trupe noi pleacă pe teatrul războiului.

Dela Academia Română.

— Deschiderea sesiunii generale din 1905. —

(Corespondență originală).

București, 17 30 Martie 1905

Sesiunea generală a Academiei Române s'a
deschis Marți la 15 28 Martie.

De astădată deschiderea s'a făcut cu solem-
nitate mai mare decât în anii trecuți. S'a ținut
ședință publică, presădată de însuș moștenitorul
tronului prințul Ferdinand, asistând 27 membrii
și altă lume multă.

Sosind Altea Sa Regală, a urcat scaunul presidial și deschizând ședința, președintele Academiei dl D. Kalinderu a pronunțat un important discurs, în care s'a ocupat în deosebi cu reformele ce sunt a se introduce în organismul și conducerea Academiei; apoi a felicitat foarte călduros pe membrii veniți de peste hotare, cari de astădată s'au prezentat în număr de 6 inși, adică de trei ori atâția ca în anii trecuți; în fine a adus elogii principelui moștenitor că a venit să onoreze cu presiunea sa deschiderea sesiunii generale.

În mijlocul aplauselor generale s'a ridicat în fotoliul său Altea Sa regală și a mulțumit prin un discurs călduros, pronunțat cu o bună accentuare românească, pentru primirea omagială ce i-se face în mijlocul Academiei, unde totdeauna petrece cu drag și căreia îi urează succes în munca sa înaltă culturală.

Întăiu au dedicat cuvinte de ale memoriei membrilor repotați în anul trecut: Dr. S. Felix, Ștefan Fălcoian și Nicolae Ionescu; precum și membrului corespondent D. Ionescu Gion.

După încetarea aplauselor cari au acoperit bine simțitele cuvinte princiare, secretarul general dl D. A. Sturdza a citit raportul său despre lucrările de frunte ale Academiei în anul trecut.

Apoi s'a ocupat cu ședințele de peste an cari s'au urcat la 41 și în cari membri au făcut diverse comunicări despre cari ziarurile noastre de peste munți totdeauna au informat publicul lor cetitor.

S'a accentuat că Academia a luat parte prin delegații la sfințirea crucei dela mormântul lui Gerge Barișiu, la serbarea jubileului „Familiei“ și la sărbătorirea a patru sute de ani dela moartea lui Ștefan-cel-Mare.

O mare parte a raportului se ocupă de publicațiunile Academiei și de sporul enorm făcut în colecționarea bibliotecii.

La premiile Năsturel-Herescu de 12000 lei, Heliade Radulescu de 5000 lei și Adamachi (divisibil) de 5000 lei au intrat 75 de cărți, în peste 80 de volume.

La premiile cu termene fixate n'a concurs nimene.

După citirea raportului, Altea Sa Regală a suspendat ședința pe 10 minute și a mers în mijlocul membrilor. Dl președinte Kalinderu i-a prezentat întâiu pe membri veniți de peste hotare și anume pe d-nii: S. Fl. Marian, At. M. Marie-nescu, I. Moldavan, I. Pușcariu, N. Teclu și Iosif Vulcan, cu cari Altea Sa s'a întreținut foarte afabil, apoi a convorbit cu ceilalți membri.

Redeschizându-se ședința, dl D. Onciul, membru corespondent, a citit lucrarea sa despre anii de domnie ai lui Alexandru-cel-bun.

După încheierea ședinței, prințul moștenitor s'a mai întreținut câteva minute cu unii membri și cu d-na Zoe Sturdza, apoi a plecat.

DIN ROMANIA.

Ședințele Societății Geografice.

Sâmbătă seara a început seria ședințelor anuale ale societății geografice române, în sala Senatului.

M. S. Regele a presidat ședința, având la dreapta Sa pe A. S. R. Principele Ferdinand.

D. G. Lahovary, președintele soc., a dat citire raportului anual despre mersul societății. Din acest raport rezultă, că societatea se bucură de o stare financiară îmbucurătoare și că pășește mereu înainte pe calea cea bună grație îndrumărilor date de M. S. Regele.

În cursul anului încheiat, societatea a dat la lumină dicționarul geografic al Basarabiei și a pregătit dicționarul geografic al Bucovinei, care se va publica în cursul anului viitor.

Literatura geografică în țeară a fost fecundă în lucrări valoroase.

Astfel au apărut mai multe monografii, „Dobrogea pe pragul veacului XX“ de dl căpitan Ionescu, „Gorjul“ de dl Ștefulescu, „Sate și mănăstiri“ de dl profesor Iorga etc.

Și în fruntea tuturor acestor lucrări merită a figura lucrarea „Pe Dunăre“ datorită grațioasei noastre Suverane.

După ce vorbește și de literatura geografică străină, de asemenea foarte înfloritoare, dl Lahovary menționează cu admirație expoziția din St. Louis și recente expediții polare organizate de diferiți savanți străini.

D-sa aduce omagii memoriei membrilor societății cari au decedat în cursul anului; Ionescu-Gion, prof. dr. Felix, general Fălcoianu și N. Ionescu.

Vorbind de Extremul Orient, dl Lahovary spune că masacrul ce se face în prezent în această parte a lumii e o rușine pentru veacul în care trăim.

Prin acest războiu, Rusia n'a făcut de cât să descopere o țeară nouă, Japonia, locuită de un popor brav și inteligent, care s'a acoperit de glorie. Așa în cât dacă influența Japoniei învingătoare s'ar întinde asupra Chinei, dacă imperiul ceresc s'ar japoniza, probabilitatea unei primejdii galbene pentru rasa albă n'ar fi exclusă.

Dl Lahovary își încheie raportul aducând mulțumiri M. S. Regelui pentru solitudinea, ce o arată societății geografice.

D. prof. N. Iorga a ținut o conferință despre „Desvoltarea hotarelor țării românești“.

D-sa prezintă numeroase date prin cari arată hotarele ce le-a avut țeara, dela 1300 încoace.

Aceste hotare, atât în părțile de nord cât și în cele de sud au suferit mari modificări, în decursul anilor, din cauză că românii au trecut Dunărea, și că au fost invadate de turci, ruși și unguri.

În ce privește pe turci, tactica lor pentru ocuparea țării noastre era de a transforma în cetăți fortificate orașele noastre dunărene și a le schimba numele.

Astfel ei au schimbat numele orașului Giurgiu în Ierghioi, pe al Brăilei în Ibrai, etc.

Rusia din partea ei, în diferite timpuri ne-a răpit ținuturile basarabene, cari ajung la mare.

Totuși toate sforțările ei n'au reușit a ne împedeca de a poseda azi porturile ce le avem pe Marea Neagră și cari asigură propășirea comerțului nostru.

D. C. R. Mircea a vorbit despre distribuția geografică a petrolului la noi și despre concluziunile ce s'ar putea trage cu privire la originea petrolului.

Arată necesitatea de a ne ocupa în mod serios cu studiul chestiunii petrolului, care e un mare isvor de bogăție pentru țeara noastră.

Vorbește de exploatarea de petrol din țeară și arată, că e o strinsă legătură între minele de sare și zăcămintele de petrol, legături cari se datoresc aceluiași fenomene geologice.

Conferențiarul propune o serie de îmbunătățiri indispensabile pentru propășirea industriei petrolului.

Arată necesitatea unei hărți geografice a terenurilor petrolifere și emite părerea de a se introduce și la noi sistemul de organizare a industriei petrolului adoptat în Rusia.

Acest sistem constă în formarea unui comitet tehnic în care să fie reprezentate toate exploatarea.

Numai prin astfel de măsuri vom putea zice într'o zi că avem într'adevăr o bogăție.

Ședința s'a terminat la orele 11.

O nărozie.

Un oare-care Ardelean Jenő, de profesie preot greco-catolic în Sombatșag, — așa vestesc ziarurile din Budapesta — a publicat în «Nagyvárad» din Oradia-Mare un apel «Ielkeshangu», în care îndeamnă pe Români «să se alipească și ei la marea mișcare națională de care e cuprinsă țara»... Să țină adică cu kossuthiștii, să nu cumva să se bucure că rezolvarea crizei politice merge greu, ci să stărue pentru armata națională maghiară, bancă maghiară independentă, vamă independentă și așa mai departe până la D-zeu independent maghiar...

Apelul se termină îndemnând pe mâni să pună o mișcare mare la cale și a priležul alegerilor generale viitoare și în curile naționale române să pună candidatură kossuthist.

Am celit și văzut multe nărozii, dar ceva mai incoherent nu s'a pomenit nici chiar în presa maghiară care în aceste vremuri de «mișcare națională» publică în felul de verzi și uscate.

Punem însă rămășag, că prosa asta suslăudatului preot greco-catolic va fi telegrafiată și în străinătate, drept dovadă că Românii s'au «alipit» și ei la marea mișcare kossuthistă, pe când adevărul e numai atâta că între preoții greco-catolici din Bihor s'a găsit unul care vrând să facă politică, a ajuns să se facă de ris!

Intîmpinare.

În interesul adevărului publicăm cu plăcere următoarele:

Onorată Redacțiune!

În nr. 49 al ziarului „Tribuna“ o „Floricea“ sibiiană se ocupă, — din incidentul concertului din urmă al Reuniunii de muzică din Sibiu, — cu vădită reavoință de persoana mea.

Aș țin sub demnitatea mea să răspund unei persoane anonime, pentru orientarea publicului cetitor voiu da însă următoarele deslușiri:

Înainte de a mă provoca pe mine să plesc puncte solo la micul concert, a fost propus comitetul pe toate celelalte soliste ale Reuniunii de muzică, cari de zece ani încoace produs neconținut în concertele ei. Cu o singură excepție — poate pentru-ca să se convingă pentru festivitățile din Iunie — membrele amintite au refuzat însă categoria pentru astădată.

La cele trei reprezentări proiectate ale lui reii dlui cavaler de Flondor nu am fost nicicând rugată să cânt rolul Floriceii, ci și alte soliste — supraniste ale Reuniunii, astfel că fiecare seară să fie altă „primadonă“.

Ce privește „solicitarea și dragostea mea pentru Reuniune, e adevărat că de pe când încă abea copilă de patrusprezece ani și azi — cu excepția celor doi trei ani din urmă am muncit cu cea mai mare plăcere, bucurie și ambiție pentru ridicarea prestigiului acesteia.

Mă pot număra deci și eu cu dreptul printre membrii „de baștină“. Chiar după ce am sosisem Sibiu, dl Dima ținea mult ca să iau parte activă — în cor — la toate concertele, iar după ce cu neuitata excursie la București, a insistat repetite ori de mine să vin și eu, dându-mi ca un punct solo în concertul dintăiu.

Atunci va să zică nu mă privea nimeni străină în această Reuniune, a cărei membru, cetitor am fost și sunt — se poate însă că în „Florica“ să fie o persoană străină, nu de stabilită la Sibiu, care s'a făcut unealtă pentru scopurile răutăcioase ale unor persoane intrinseci străine.

De altfel și de astădată se adevărește vorba: „cine se aseamănă se adună“; „Floricea“, asemenea celor ce au pus-o la cale, o dovedește bună de maliție. Pe lângă toate își mai și traze: la început mă face cea mai „nouă“ solistă sibiiană iar la fine mă face „străină“. Totuși mă cunosc știu, că deși nu mai sunt locuitor sibiiană, ci locuiesc stabil în Timișoara, nu am acum pentru întâia dată, că am petrecut mult timp în Sibiu în cercul familiei mele. Este o dovadă de lipsă de tact și bun simț a se ocupa referințele private și familiare ale altora.

Cu acestea privesc afacerea prezentă de încheiată.

Timișoara, 29 Martie 1905.

Cu toată stima:

Lucia A. C.

DOMNII

se pot îmbrăca favorabil numai așa dacă își procură hainele necesare *exclusiv* dela magazinul de stoffe pentru domni, unde se poate economiza 35%.

1. — Magazinul nostru de fabricații engleze din patrie și de Brunn.

MAGAZINUL ESCLUSIV de POSTAV de FABRICĂ A LUI

LEICHNER și FLEISCHER.

ARAD. piața Libertății 17. Cinci biserici. (PÉCS) Király u.

SPECIALITĂȚI

de

STOFFE ENDE

COLORATE

PENTRU 75

Abonenții

... nu și-au reînnoit abonamentul al doilea cuartal — Aprilie, Mai, Iunie — sunt rugați să binevoiască trimite de urgență prețul abonamentului (5 cor.) In caz contrar administrația le va sista trimiterea tribunei».

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3 Aprilie 1905.

— **Știre personală.** P. S. Sa Episcopul Ioan I. Pap al Aradului, terminând agendele ce a avut în Budapesta la îndemnul Gojdu, a sosit Sâmbătă seara la Arad.

— **O distincțiune.** Un vrednic bărbat a fost distins zilele trecute de clemența Regelii.

Foaia oficială de Sâmbătă publică a fost înălțată prin care dl Dimitrie Dragonescu, director financiar în Timișoara, a fost distins din prilejul trecerii sale în provisor la pensie, cu titlul de consilier onorabil.

Felicităm pe ilustritatea Sa, la această ocazie, pentru distincțiune.

— **Pe ducă.** Fișpanul nostru, dl Urban, de două zile e în Budapesta. Este poate cea mai tristă ce a făcut-o de astă-dată.

Se știe, că imediat după alegeri, stăpânul său, nemulțumit cu rezultatul alegerilor din Arad, unde au ajuns trei Români demisionari, i-a cerut dl-ului Urban demisiunea. A venit în Arad, care l-a ocupat pe dl Tisza în altă calitate. Acum însă, că și el pleacă de pe teatru, trebuie să rezolve și demisia dl-ului Urban.

Se duc amândoi acolo de unde au venit în necunoscut.

— **Osândit.** In urma verdictului dat de Curtea cu jurați din Budapesta în procesul inculpatului Milan Marcovici, redactor la „Narodne Novine“, tribunalul a osândit pe luptătorul sîrb la închisoare de șase luni, și cum el e de origine sîrbă, l'a și deținut îndată.

— **Anchetă.** In afacerea mandatului dela dr. Răvai Moritz, fericitul ales, se crede că va fi vorba pe urmele lui Dr. Șerban, căci Curia, așa cum se vede, nu glumește, când vorba e să se aplice legea.

— **«Luceafărul»**, numărul dela 15 Martie întrece par'că până și pe cele mai frumoase numere de până acum. Pe coverta aduce ilustrația unei admirabile selișence la Războiu. Pagina întâi este un omagiu adresat dl-ului D. Comșa: portretul lui și o apreciere a lui și a sale activități, dar mai ales ca autor al recentului album «din ornamentica română». Mai aduce 5 ilustrațiuni, din expoziția industrială arangiată înamna anului 1902 de mult regretatul Dr. D. P. Barcianu și de dl-ii D. Comșa și Victor Tordășianu. Dă de asemant portretul dl-ului I. F. Negruț, meritosul profesor din Blaj, care și-a serbat mai zilele trecute jubileul de 25 ani.

Cât despre text, la înălțime!

— **O nouă decorație națională.** „Expresul“ din București scrie: Se afirmă că iubita noastră Soverană ar fi intervenit pe lângă M. S. Regele în anul viitor, cu prilejul aniversării a 40 ani de domnie glorioasă, să înființeze o nouă decorație națională destinată exclusiv femeilor.

Noul ordin național va purta numele de „Carmen Sylva“ și va cuprinde două clase.

M. S. Regina va fi marea maestră a acestui ordin.

— **Reformarea uniformii ofițerilor.** „Fremdenblatt“ descrie pe lung acele reforme, ce se proiectează la uniforme militare. Reforme esențiale și importante sunt foarte puține; toate-s de natură externă. Imbrăcămintea de acum prea bă-

tătoare la ochi ar ajuta foarte bine țintirea din partea pîșmașului. Pentru aceea va fi delăturată și galbina bandă de tabără a ofițerilor. Teaca sabiei va fi apol de culoare mai pestriță. Celelalte reforme sunt foarte nelsemnate.

— **Puterea presei.** Zilele acestea „Times“ reveni asupra unei informațiuni privitoare la reaua stare financiară a tezaurului rus, afirmând că acest tezaur e un colosal „coffre-fort Humbert“, și că dacă chiar ar fi plin, un moment, banii ar proveni dela niște naivi, cari în curând vor fi victimele naivității lor.

Ministrul de finanțe Kokovtsoff aflând despre articolul ziarului englez, și după-cum însuși, zice, „apreciind importanța“ presei, a invitat Redacția ziarului englez ca să trimească un redactor la Petersburg, spre a se convinge de existența stockului de aur în tezaurul rusesc.

„Times“ a răspuns că Kokovtsoff să se adreseze cu invitațiunea sa la „New-York-Herald“ de unde a luat informațiunea: „Is Russia solvent?“ (E Rusia solvabilă?) textual.

In Rusia începe respectul de presă, se începe cu ziarele din Londra, ca să ajungă odată și la cele din St. Petersburg.

— **Un maniac.** Magul de sub Timpa a început cară o serie de articole, polemizând cu „Telegraful“ asupra chestiei dacă a fost bine convocată conferința națională dela 10 Ianuarie a. c.

Zice (in primul articol din serie) că se simte dator să lămurească (?) opinia publică română!

Conferința dela 10 Ianuarie a. c. a reprezentanților partidului național a zăpăcit adecă „opinia publică română“ și el, magul cu barba lungă, are s-o lămurească.

In al doilea articol din serie, după ce reproduce ce a zis organul său despre solidaritatea la 1881, constată că și înainte cu 24 ani foaia se afla tot sub direcția sa de azi...

Perfect: ce zicem și noi și toată lumea românească?

Magul și atunci combătea pentru solidaritate, dar așa fel, că improșca in toți luptătorii; ș'atunci avea mania să — lămurească, ș'atunci era pasivist rugini și nu ne îndoiim: câte zile i-o da Dumnezeu, are să rămână consecuent!

— **Nainte de a începe seria,** magul căuta o mică răfuială (in Mica cronică!) cu „Telegraful“ pe care se supăraseră că „nainte cu trei săptămâni ni-a dat să cunoaștem — serie magul — că n'are voie de a intra cu organul nostru într'o polemie serioasă...“ Și trage și trage două coloane „Telegrafului“, ear la urmă termină:

„Și nu era nici de cum de prisos, ca cei din Sibiu să dea în situația încurcată de azi o îndrumare celor opt deputați români, — dacă nu pentru altă, cel puțin pentru a preveni „îndrumării“, ce o dă „unchiul“ dela Măgurele „nepotului“ său dela Arad, care ajunsese ca deputat ales așa mare domn, încât se poate tutui și cu Kossuth“.

Bietul mag: ori ce scrie, face și drege, nu se poate opri ca la urmă să nu traga una in „unchiul“ dela Măgurele și in „nepotul“ dela Arad...

Se poate altfel? Doar „unchiul“ a fost premiat de Academie ear „nepotul“ într'adevăr a ajuns să se tutuiască și cu groșii nu numai cu Kossuth Franzezi, pe când bietul mag nu se tutuiește de cât cu — Hosszu Franzezi!

— **Marele duce Vladimir** se află in situațiunea penibilă de a nu mai găsi nici un vizitiu care să-l mîne caii dela trăsură.

Dela atentatul contra marelui duce Sergius a intrat o mare panică între vizitiile curții imperiale.

— **O statistică** de curând publicată arată că Franța are 394 teatre, Italia 389, Germania 264, Anglia 205, Spania 190, Austria 188, Rusia 99, Belgia 59, Suedia și Norvegia 46, Olanda 42, Elveția 35, Portugalia 16, Danemarca 13, Turcia 9, Grecia 8, România 7 și Sârbia 6.

— **Statua Vasile Alexandri** va fi gata peste două luni.

Desvelirea ei se va face cu o deosebită solemnitate in cursul lunii Mai anul curent.

Se știe, că statua va fi așezată in fața Teatrului Național din Iași, unde s'au început lucrările de construirea unui soclu.

Până in prezent sumele strînse pentru ridicarea statuei bardului dela Mircești constituiesc aproape suma suficientă.

— **Negrija unui profesor universitar.** Un profesor din Heidelberg, medicul Dr. Oscar Vulpinus, nu a luat toate precauțiunile la o operație așa că a trebuit să-l amputeze la o calfă de ceasornicar

piciorul. A fost pedepsit de tribunal la 25.000 mărci și apanagiu anual de 1000 de mărci.

— **Un nou aerostat dirigiabil.** La San-Francisco a construit americanul August Gret un aerostat dirigiabil. Experiențele, se zice, au dat rezultate foarte satisfăcătoare.

O gazetă aerostatică germană scrie acum, că Japonzii vreau să cumpere acest aerostat pentru a se servi de el in războiu.

— **Un fost minister francez pus sub cază.** Se telegrafiază din Paris, că dușmanii vreau să pue pe lostul ministru al marinei Pelletan sub acuză pentru dispariția planurilor corăbiilor submarine. E bănuie Pelletan, c'a stat in legătură cu agenții vestitii streini!

— **„Moldovenii, model de soldați!“** Ziarul din Kișinău „Besarabetz“ publică următoarea scrisoare a părintelui Alexandru Albul, preot român din Basarabia, care se află pe câmpul de războiu in Mandciuria.

„La început ofițerii credeau că Moldovenii nu vor fi bunii războinici. Toți ofițerii regimentului din Minsk aveau convingerea, că soldații la primele salve inimice, vor fugi. Acest regiment a stat in Chișinău și este pe două treimi compus din Moldoveni.“

„Dar mare a fost surprinderea ofițerilor, când in luptă Moldovenii au dat dovadă că posed toate calitățile ideale ale soldatului. Bravura lor a smuls nu odată admirația ofițerilor.“

„Moldovenii s'au arătat nu numai ca soldați bravi, ei și ca oameni foarte cumpăniți. Pe când in alte regimente, soldații, la sgomotul asurzitor al șrapnelor se uitau speriați de unde vine moartea, Românii din contră rămăneau calmi și priviau la granata care trecea pe de asupra rindurilor. Observau direcția proiectilului și avisau pe camarazii lor, când trebuiau să se ferească.“

— **Fie-ce planet e vizibil.** Zilele trecute s'a întimplat cazul foarte rar, că s'au putut vedea toate planetele, cari de altcum sunt ascunse prin depărtare-le față de ochii narmați. Afară de Neptum in fiecare noapte se poate vedea fie-ce planet principal și pe lângă aceea Vesta, singura din micile planete, care are o lumină deosebit de intensivă. Medicul Dr. Olbers a descoperit pe Vesta in Brema, in Martie 1807. Nu se știe cu siguranță, cât e de mare; după observările lui Tucchini are un diametru de 190 de mile. In urma multelor canale, ce le are, se poate vedea foarte limpede Mars; Mercur a fost acum mai strălucitor. In urma micii ei depărtări dela soare mai greu se poate vedea. Copernicus pe patu-l de moarte se plângea, că n'a putut vedea nici când cu ochii liberi pe Mercur.

— **Desgroparea unui cadavru in un colț de stradă.** Vineri sara cei-ce au trecut prin colțul dela strada Angyal și Alsó-Molnár pe la opt ceasuri seara au putut vedea ceva interesant. Muncitorii ocupați cu repararea apeductului au dat peste un cadavru de om deja terificat. Cadavrul a fost dus la poliție, unde s'a aflat, că cadavrul e de mult îngropat acolo. La cap s'au putut constata loviturii puternice. Probabil, că e vorba de vr'o crimă mai veche.

— **Cea mai veche scrisoare de dragoste** Cum anunță o revistă franceză nu de mult s'a aflat un antic manuscript: cel mai vechi billet doux. Interesantul billet e o scrisoare, care un Babilonian amoretat o trimisese cu 2200 de ani înainte de nașterea lui Christos draguței sale Casbuia, locuitoare in Sippara. Locul Sippara e identic cu Sefarvania cunoscută din biblie. Că și atunci era obicei să-i zici vr'un nume draguții, arată faptul, că babilonianul îi zice „mioară“, drept dovadă despre gingașele simțăminte ale strămoșilor. Cam așa au cetit epistola:

„Să dea soarele lui Marduc vieții tale nemurirea! Vreau să știu, de ești sănătoasă. Oh trimite-mi vr'un sol, ca să pot s'o știu. Eu sunt in Babylon și nu te pot vedea. De aceea sunt foarte neliniștit. Trimite-mi prin vr'un crainic veste bună! vino imediat. Pentru viața mea să mai trăiești încă mult.“

Vă trebuie mai idealist amor?

— **Cetatea regală a lui Odison.** Dr. Dörpfeld — după-cum se scrie din Athena — a dat de știre, că el își va relua cercetările arheologice pe insula Leucos, pentru-ca până la deschiderea congresului arheologilor să-și adune date, ca să poată dovedi, că cetatea regală a lui Odiseu a fost pe insula Leucos. Leucadienii ar fi firește foarte mândrii pentru o așa constatare... Dar Ithaca... sârmana va trebui să renunțe la o prețioasă posesie... la povestea, că ea a fost leagănul regelui Odiseu.

Cură de frumusețe în vrumurile vechi. Femeile renumite au întrebuintat în toate timpurile baia drept un admirabil mijloc pentru susținerea unui ten și piele frumoasă. Romanele vestite se scaldau în lapte de măgar și-n călătorii totdeauna își luau mai multe măgărițe cu sine. Regina Elisabeta din Anglia se scaldă în vin, Maria Stuart în lapte, madame Tallien în zamă de fragi și smeură, împărăteasa Josefina în lapte parfumat. Italiencile din evul mediu se scaldau în lapte cald; frumusețile din secolul XVIII în extras de carne de vițel, apă de rose, miere etc., în care se amestecă gălbiniș de ou. În timpul Caterinei de Medici și renumitei ei fice, Margareta de Valois se acoperiau damele pe față în decursul nopții cu un postav imoiat în soluție de zamă de portocală și alămăie; de multe ori se mai amesteca zahăr, alăun etc. Și în alte timpuri folosiau alte mijloace... Va zice cineva: d'aceia's damele frumoase. Acela va fi de bună seamă un adict al principiului credității.

— **Carnea de cal.** Le-a venit rândul. Se schimbă vremurile așa, că n'o să mai fie lipsă de el. Războiul ruso-japonez a arătat, că cavaleria și-a trăit traiul... În zadar veghiază la cântul trîmbitei, fiind-că abia fac câți-va pași și la pământ e trântit falnicul regiment cavaleresc de necruțătoarele puști mașini.

Nici în timp de pace nu mai trebuiesc caii la multe lucruri. Automobilul îi scoate încetul cu încetul din modă. Calul, ori cât de aprig, ori cât de înflăcărat și ori cât de sburdalnic, nu mai poate concura cu trăsura-mașină ce zboară. Oamenii cu fantazia foarte disciplinată prevestesc deja vremea, când concurența obraznică va scoate din întrebuintare calul, căruia nu-i va mai rămânea, decât abatoriul. Ca mânzi își vor fi visat altă, mai bună soartă. Cu trăsura pompoasă ar fi vrut să sboare unul, altul se îngrijia, cum se câștigă premiurile la întreceri, un al treilea vr'o doamnă frumoasă ar fi dorit să ducă 'n spate. S'a sfârșit cu „copilăriile”. Doamnele mari au automobile, premii obțin încetul cu încetul tot ele. Numai abatoriul le-a rămas sărmanilor cai. În Berlin s'au mâncat trei-sprezece miș de cai; în Boroslău 26.000. Zău, au ajuns rău caii. Când înghite primul ovăș, crede, c'o să poarte vr'un Napoleon în spate; de fapt însă ca virștii cu hrean trec în vr'un stomăc flamând.

— **Un savant în pericol.** Se telegrafează din Londra, că lordul Kelvin, renumitul cunoscător al științelor naturale, s'a supus unei operații foarte grele.

— **Ultimii Buri.** În patru Martie a călătorit din Ceylon în Holanda, firește cu permisiia guvernului englez Robert Rogers, unul din acei Buri, cari mai bucurosi au îndurat temniță, decât să depună jurământ de credință Englezilor. În patrie nu se poate întoarce nici acum, fiind-că peste tot nu vrea să jure credință regelui englez, Eduard. Ca să nu se mai poată întoarce niciodată din Holanda în Africa sudică, descrierea minuțioasă a persoanei lui s'a înmănat tuturor oficiilor din Africa sudică. În Ceylon a mai rămas un singur bur, cu numele Engelbrecht, care e republican din cap până'n picioare. Nu de mult l'au întrebat, de ce nu vrea să jure credință Englezilor, la ceea-ce acest ultim mohican al Burilor a zis:

— **Mă cunosc pe mine însumi și știu bine,** că nu aș fi nici când credincios regelui. De ce să lucru deci contrar caracterului meu?

— **Tătica, spiritul pământului.** Femeia lui Juhász András din Comlăuș era foarte săracă; d'abia avea din ce să trăiască de azi pe mâne în coliba-i sărăcicioasă. Muncia însă din greu, muncea foarte mult, așa că-și pusese și niște bănișori de-oparte; dar banii se înmulțiau foarte greu.

Pe când ea se chinuia cu gândul, de unde ar putea să mai facă niște parale, niște țigance vin la ea, cari au prostit-o, că în cămara ei e comoară și rînd pe rînd au scos mulți bani dela bătrâna, comoara n'a văzut-o până astăzi nimeni.

Sâmbăta au ajuns înaintea tribunalului înșelătoarele țigance, cari neputând fi dovedite au fost achitate.

— **Pod de tren ars.** Sâmbăta mare frică a cuprins pe călătorii de pe trenul personal, ce pleacă dimineața din Barcs spre Pacrat, când deodată stătu trenul în mijlocul drumului. Atunci însă trecuseră peste pericol.

Intre stațiile Bastai și Gyula e adică un pod de fier, de 10 metri de lung. Făptuitorii

necunoscuți prefăcuseră peste noapte trenul în o rămășiță de ferării, cari mai țineau la olaltă urmele stălpilor. Nainte de pod imediat a observat lucrul mașinistul; era însă prea târziu, ca să mai opriască mașina; cu o iuteală potentă a trecut podul ș'apoi a stat, pentru ca podul să se viziteze. Trenurile nici nu mai circulă până nu se face la loc podul.

— **Jerfa negriței mamei.** Multe obiceiuri rele se mai mențin și acum pe la sate. Așa zilele trecute fetițat Ana a lui George Maty a fost lăsată singură acasă. În sobă era jar; a început să se joace cu el; i-s'a aprins hainele și după-ce a căpătat răni foarte grele, până a venit mamă-sa acasă, a murit. Procurorul a pus pe flușuratică mamă sub acuză.

ECONOMIE.

Arad, 3 Aprilie.

Răsplata hârniceii.

Avem plăcerea să înregistrăm un frumos caz de răsplata a muncii serioase. Tinerii noștri să-l ia drept exemplu. Cât de mult el arată calea, spre care merită să li-se'ndrume năzuințele! Calea muncii grele și obositoare, — ducând însă la sigură izbândă.

Un tiner harnic din Arad, dl Cornel Pavlovits, unul dintre arangiatorii balului de an al tinerilor comercianți români, a fost numit de șef al unei mari case comerciale din Budapesta („Kalán minerie și topitorie”) cu un salariu anual de 7200 cor.

Felicităm pe bravul tiner și am dori ca din pilda lui să învețe mulți tineri Români.

Teritoriul vamal.

Chestiunea separațiunii teritoriului vamal preocupă tot mai intensiv atât dincoaci cât și dincolo de Leitha, pe factorii competenți. Nu trece zi, ca aici ori dincolo să nu s'ocupe cu chestiunea teritoriului, încât e greu a și registra diferitele opinii. Săptămăna trecută a apărut cartea lui Matlekovits Sándor *Teritoriu vamal comun și separațiune economică de Austrii* în care apără comunitatea teritoriului vamal. Dar se pare singur a nu avea multă încredere în teză-i, pentru-că la sfîrșitul cărții află de bine a s'ocupa amănunțit de rezoanele independenței teritoriului. Un pendant interesant al felului său de a înțelege lucrul este acel proiect de conclud, pe care l'a primit deunăzi «Zentralstelle» economică austriacă, în adunarea-i generală. După referenț, teritoriul vamal comun nu corespunde intereselor agriculturii austriace, drept'aceia ar fi de dorit separațiunea. Față de aceasta, concludul primit zice, că adunarea generală, ține și pe mai departe teritoriul vamal comun de corezpunzător intereselor ambelor state, considerînd însă, că între împrejurările actuale ungare, e puțină probabilitate să se renoiască, se îndrumă «Zentralstelle» a aduna date pentru cazul separațiunii, ca comitetul să poată face propuneri concrete guvernului austriac.

Piața din Arad.

Semnare nominală:	secară; (50 klg.)	7.30—7.40
"	" orz:	7.30—7.40
"	" ovăș:	6.70—6.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:		
756—850 măși metrică	grâu cor.	8.40—8.80
500—600 "	" cucuruz "	7.60—7.65
Semnare nominală:	secară:	7.30—7.40
"	" orz:	7.20—7.30
"	" ovăș:	6.80—6.90

POȘTA REDACȚIEI.

„Ea” n'a uitat — nu se poate publica.

MUSTANGERUL NEGRU

— ROMAN SENAȚIONAL. —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

— Șeful alb se află în momentul acesta pe țărnișii riului, răspunse Luiza mai blând. Mai mulți războinicilor armați pe lângă dânsul. Este amicul indienilor cinstiți, dar' îi omorâtoare ceilalți ca pe niște câni. Nu-ți va da whiskey încredințez.

Coadă de Tigru o mai privi odată încăt dânsa simți o roșeață vie năpădindu-i obrazul. Fu cuprinsă de o tremurătură nervoasă, pe care nu o putu stăpâni.

Atunci tînărul șef întoarse capul spre Tennessee, care orbită de flacăra privirilor lui, și ochii, și zise verișoarei sale cu o voce tremurătoare:

— Luizi! Luizi! Să chemăm într-o fugă și scăpăm cu fuga! Mor de frică! Ne omori poate!

Șeful auzi aceste câteva cuvinte el zise într'un mod liniștitor, dar' o expresiune înmăntătoare strălucea în ochii săi.

— Șeful nu omorâ fiecele drăguțe ale fețelor palide, zise el. De altcum Coadă de Tigru nu este un dușman al albilor. Privește-mă măcar un pumnal. Nimic decât luleana cea, pe care voesc să o fumez cu marele și fețelor palide, vorbind cu dînsul.

Și depărtând cutele tunicei sale de piele tigru, își arată cingătoarea de vânatoare. Arme, cel puțin la părere, și cuprinzând sacul bine zis susținând numai o pungă plină de țigări și înfrumusețată cu cusături de felurite culori.

— Coadă de Tigru este un mare șef, un el cu un aer sumeț și deplin convins. Vrea vadă pe marele șef al fețelor palide, pentru zice bine ai venit.

— Sunt sigură, că tatăl meu va fi fâ de a te vedea și onorat de pasul d-tale, — zise Tennessee Magoffin, care vorbia pe prima oară.

Dar' se silia înzadar să-și dea un aer sigură și să ascundă tremurătura vocii.

— Nu voești să te coborî pe țărnișii sute de metri de aci, pentru a vedea pe meu? De sigur îl vei găsi, și dînsul va ști bine decât mine ce fel de discurs se vorbă de un șef ca d-ta.

Coadă de Tigru se strîmbă din nou ca pe trun un zimbet batjocuros, privind, pe tînărul Fără îndoială era măgulit de spaimele lui învederată cu toate silințele ce-și dădea pentru a o ascunde.

— Lui Coadă de Tigru îi place să stea vorbă cu femeile și mai ales cu femeile și fețelor palide, zise el. Are multe soții în țărnișii, dar' nici una dintre ele nu este altă frumoasă ca fetele albe.

Tennessee reîncepu să tremure; curajul părăsia din nou. Ea doria din toate puterile vada apropiindu-se vre-unul din tovarășii robii tatălui său, dar' barbații ocupați pe erau prea absorbiți pentru a observa ceva și a-și intrerupe lucrul.

Și privirile Indianului continuau a o înghiți. Acum începu vorba Luiziana:

— Fetele din rasa noastră, răspunse te tejește nu vorbesc cu persoane necunoscute. Dacă-ți trebuie ceva, ducă-ți-e foame, îți vom ce-ți va trebui. Dacă nu, pleacă la colonel, se află pe țărnișii riului. Îl vei spune dînsa ceea-ce ai de spus.

— Nu mi-e foame, zise Coadă de Tigru dispreț. Am mai multă hrană decât imi trebuie. Ceea-ce vreau, sunt puști, pulbere, pături.

— Oh! domnule Coadă de Tigru, răspunse Tennessee desperată, tovarășii tatălui meu menii săi au multe puști colo lângă riu. Le și i-le cere, te rog; nu ne rămâne nici o puști aci, în tabără. Te rog cu stăruință, du-te aci ca un bun războinic ce ești! Du-te la el! E bine să te adresezi colonelului.

— Coadă de Tigru merge unde vrea și vrea, și nu când i-se poruncește! zise Indian dând din umeri cu dispreț. Voește să i-se de whisky, numai decât!

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor-proprietar: George Nichin.

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

râni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărietură, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. — Prețul unei cutii Cor. 1.—, 10 cutii franco Cor. 8.—.

Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária**. gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Abstrisa väd. Frank Vilmosné cu aduce la cunoștința on. public, că în unei prietenești înțelegeri a repăsit la firma Menráth și väd. Frank. Totodată aduce la cunoștința că își are un magazin bogat și corăspunzător cu mai multe pretenții de monumente în piața Boros-Béni Nr. 3, unde se comanda tot felul de monumente în armură albă și sură, granit, syenit și marmură precum și monumente de piatră roșie din țeară, toate aceste lucruri ca până seum le recomandă on.

Primește ca și până acum tot felul de lucruri de sculptură, cari ca și până acum se efectuează sub conducerea dlui Belloni în teritoriul propriu din Karolina.

Protegierea on. public o cere și deosebită stimă:

Väd. Frank Vilmosné

Se caută un tiner tipograf.

Pentru institutul tipografic «Victoria» din Arad, se caută un tiner tipograf care să fie deplin versat în arta tipografiei și să cunoască perfect limba română și maghiară.

Locul este a se ocupa cel mult la 10 zile.

Deslușiri mai detaliate da proprietarului tipografiei Ioan P. Lazar. Nr. 586—3

Bijuterii, oroloage, aur călcat

și recuise de argint, seduli de amanetare cumpără pentru prețurile cele mai mici ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasornicar și giuvaergiu

A R A D, Strada Bisericii
(Palatul minorităților.)

Isvorul cel mai estin de cumpărare de bijuterii și oroloage.

P. T

Am onoare a aduce la cunoștința stimatului public din loc și din provincie că în atelierul meu de

fabricarea paturilor și a cuptoarelor primesc efectuarea a tot felul de

cupatoare și mașini de gătit

tot asemenea

mutarea și repararea lor

pe lângă prețurile cele mai moderate.

Am în deposit sobe de mafolica ș. a. în toate culorile și prețurile.

Rugând pentru binevoitorul concurs rămân cu stimă

Borai Gyula

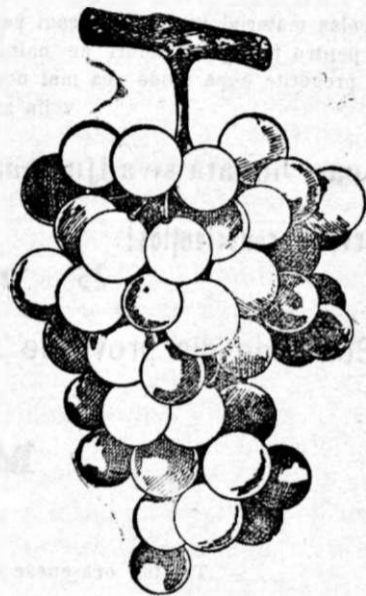
524 fabricant de patură și cuptoare

Arad, Közép-u. Nr. 6. (casa proprie)

Plantațiune de vie 420

cu ocaziunea Mileniului maghiar Nagyösz.

Prețurile cele mai culante.

Prețurile cele mai culante.

Struguri frumoși, dăinuitori

va avea cel ce va cere gratuit catalogul cu prețuri al culturii de vițe de vie celei mai mari maghiare, care a fost întemeiată cu ajutor de stat și stă sub supraveghierea statului.

Atențiune!

Dacă dorești ghete bune, estine și fine atunci le cumpără din prăvălia de ghete pentru dame și domni a lui Brecska Károly de pe piața Arpád Nr. 5 (edificiul bisericii izraelite) unde comanda se efectuează mai punctual.

Se pot căpăta totfelul de ghete confecționate în atelierul meu. Rog binevoitorul concurs al onoratului public, cu deosebită stimă

Brecska Károly

pantofar.

516

PUMPE DE VIN

ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bună. Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă fără sămburii de struguri, coaja și alte părți necurate se scurg numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se da o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

258

ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare ce trebuința de apă nesipoasă ori murdară nu abdic serviciul pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de apă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine. **Fântâni** cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

H. Ö N I G O T T O

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare

IOSIF HEGEDÜS

Cronometrar, Ciasornicar și Giuvaergiu

Arad, piața Boros Béni 10.

Magazinul societății din Ungaria a fabricanților Glashutten din Elveția. Exclusiv singur. Ciasornice cu precizie. 550

Igaz Sándor

385

ciasornicar și giuvaergiu.

A R A D, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără p. prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Intemeiat în 1874.

Noutate! Noutate! Noutate!

Pardesiu „ŞAGUNA“

pentru preoți și teologi,

Fason nou, Fason nou, Fason nou.

Numai la mine se poate căpăta.

Din acelaș material veste și nădragi pentru preoți. Haine francisc-Iosif exclusiv pentru teologi. Rînduri de haine, pardesiuuri din postavul cel mai la modă, pregătite după moda cea mai nouă se pot alege după plăcere în prăvălia mea.

Fie-care bucată se ajustează la dorință și fără plată.

Serviciu conștientos! Prețuri eftine!
25% cruțare!

Comande din provincie se execută convenabil.

Cu stimă:

Moskovitz Zs.

Arad, Színház épület.

358

— Telefon orășenesc și comitatens 534. —

Friedmann Lajos

prăvălie de coloniale și delicatose

ARAD, Piața Libertății Nr. 4 (lângă cafenea Pölzl)

Am onoarea aduce la cunoștința onoratului public că pe piața libertății (lângă cafenea Pölzl), am deschis

o prăvălie de coloniale și delicatose

corespunzătoare cerințelor timpului modern.

Am stabilit în deposit tot felul de cele mai bune coloniale, bătăie, țeară și streine, ceaiuri, prăjituri pentru ceai (Cafos veritabil) mare timent cu delicatose, cașuri, mezeluri (și coșer) ș. a. m.

Când cer protecția onor. publice îl asigur despre serviciu punctual și

Cu deosebită stimă

Comande din provincie
se execută prompt.

520

Friedmann Lajos

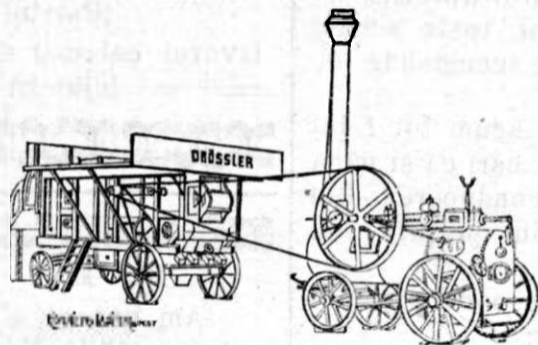
Arad, Piața Libertății nr. 4 (l. Pölzl)

Carol Drössler

fabrică ces. reg. de mașini agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 50

transportă automobile, locomotive cu vapor, grăpă de
îmblăce cu vapor, îmblăce de mână și (jărgányos) moto
u'ei crud, montează mori și tot felul de mașini agricole.

Marfa solidă, pe
condițiuni favorabile
! plată. —

Se trimit catalo
preț și cheltueli

Se caută agenți

TIPOGRAFIA

„TRIBUNA“

ARAD, Strada Deák Ferencz Nr. 20.

Filud arangiată din nou, bogat, cu literele cele mai moderne și cu dotațiunii modernă, primește spre executare ori-ce lucrare
ce se ține de arta tipografică.

Broșuri, opuri, manuale, tabelării în orî-ce mărime, registre pentru bănci, invitații la petreceri și cununii,
plicuri, cap de scrisori, anunțuri funebre, cărți de vizită, etc. etc.

Executat cu gust fin, la timp și punctual, după sistemul cel mai nou.

Cerem și pe această cale binevoitorul sprigin al publicului românesc întru cât ar avea vr'o lucrare din cele mai sus
înșirate a trimite spre executare și a ne recomanda în cerc cât mai larg tipografia noastră.

Având în vedere și sacrificiile mari ce le pretinde ziarul nostru național, credem că va afla mai
iute răsunset acest anunț al nostru.

Telefon Nr. 502.